

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 23 maj 2000 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 1999/2000:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Socialförsäkringsutskottet avger följande yttrande.

Redogörelsen avser åtgärder vidtagna den 1 januari–den 31 december 1999 men även vissa regeringsbeslut därefter omfattas. I skrivelsen redovisas behandlingen av 25 riksdagsskrivelser i ärenden som grundar sig på betänkanden från socialförsäkringsutskottet. Flertalet av dessa riksdagsskrivelser är utfärdade under de två senaste riksmötena 1998/99 och 1999/2000 (dvs. hösten 1999) medan sju skrivelser avser tidigare riksmöten, av vilka de två äldsta ärendena är från 1990/91 års riksmöte. Av samtliga dessa ärenden redovisas sex riksdagsskrivelser som inte slutbehandlade medan övriga anges som slutbehandlade under perioden.

Utskottet har vid sin granskning av redovisningen inte funnit anledning att kritisera behandlingen av något enskilt ärende, men utskottet vill framföra en del allmänna synpunkter.

Dessa synpunkterna är särskilt föranledda av redovisningen för behandlingen av de två äldsta ärendena, vilka ärenden här får tjäna som exempel. Ärendena, som grundar sig på riksdagsbeslut fattade under våren 1991, avser fråga om dels differentierade arbetsgivaravgifter som styrmedel för att åstadkomma bättre arbetsmiljöer (bet. 1990/91:SfU16, rskr. 1990/91:303), dels problem som gränsdragningen mellan arbetstagar- och uppdragstagarbegreppen kan ge upphov till i sjuklönesystemet (bet. 1990/91:SfU18, rskr. 1990/91:372). Här kan nämnas att utskottets majoritet i betänkande 1990/91:SfU16 ansåg att regeringen snarast borde återkomma till riksdagen med förslag om differentierade arbetsgivaravgifter som kan tjäna som ekonomiska styrmedel för att åstadkomma bättre arbetsmiljöer, medan utskottets s-ledamöter i en reservation framhöll att ett sådant avgiftssystem inte fick leda till ökad utslagning och utestängning av arbetskraft och att frågan därför måste utredas och övervägas noga. Eftersom en utredning i frågan redan var aviserad ansåg reservanterna att riksdagen borde avslå motionerna. När det gäller riksdagens beslut i ärendet om arbetstagar- och uppdragstagarbegreppen fattades detta samtidigt med införandet av ett lagstadgat sjuklönesystem. Det kan tilläggas att utskottet redan under det följande riksmötet i betän-

kande 1991/92:SfU5, i avvaktan på att gränsdragningsfrågorna kunde lösas på ett säkrare sätt, tog initiativ till en lagändring så att en enskild inte skulle drabbas vid problem med gränsdragningen mellan arbetstagar- och uppdragstagarbegreppen.

I redogörelser för behandlingen av dessa frågor har under årens lopp hänvisats till varierande beredningsåtgärder, inte minst till beredningen i olika offentliga utredningar. Ärendet om differentierade arbetsgivaravgifter har nu angivits som slutbehandlat genom att ärendet i december 1999 överlämnades till en ny utredning, medan det beträffande ärendet om arbetstagar- och uppdragstagarbegreppen anges att regeringen under våren 2000 avser att ta ställning till den slutliga hanteringen.

Även om den uppfattning utskottet ursprungligen gav uttryck för i de angivna ärendena inte blivit inaktuell, kan utskottet ändå konstatera att under den långa tid som förflutit sedan riksdagens beslut har ytterligare aspekter i de olika frågorna tillkommit. Det nu redovisade belyser således i första hand vikten av att regeringen skyndsamt bereder frågor som riksdagens beslut föranleder men också att regeringen i vissa fall på ett tidigare stadium bör överväga att avsluta behandlingen av en riksdagsskrivelse. I det sistnämnda fallet bör regeringen, i en särskild skrivelse till riksdagen eller i en proposition med andra förslag på sakområdet, redovisa sin syn på frågan. Regeringen bör då tydligt ange att den anser att ett visst riksdagsbeslut därmed är slutbehandlat. Skulle utskottet ha en annan uppfattning kan utskottet ånyo lägga fram förslag om ett tillkännagivande i frågan.

Utskottet vill i detta sammanhang också nämna att regeringens skrivelse med redovisning av behandlingen av riksdagens skrivelser skulle bli tydligare, särskilt i äldre ärenden, om regeringen redovisar hela beredningen av ett ärende, dvs. även de beredningsåtgärder som vidtagits tidigare år men som ändå inte lett till att ärendet slutbehandlats.

Stockholm den 24 oktober 2000

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Berit Andnor

I beslutet har deltagit: Berit Andnor (s), Bo Könberg (fp), Margit Gennser (m), Ulla Hoffmann (v), Rose-Marie Frebran (kd), Cecilia Magnusson (m), Mariann Ytterberg (s), Gustaf von Essen (m), Lennart Klockare (s), Ronny Olander (s), Sven-Erik Sjöstrand (v), Fanny Rizell (kd), Göran Lindblad (m), Kerstin-Maria Stalin (mp), Birgitta Carlsson (c), Göte Wahlström (s) och Rinaldo Karlsson (s).